

Gemeente Zeewolde

Gemeentehuis
Raadhuisplein 1

Postbus 1
3890 AA Zeewolde

Telefoon (036) 5229522
Telefax (085) 1108515
E-mail info@zeewolde.nl
Website www.zeewolde.nl

Aan
Fractie D66
t.a.v. de heer S. Sabur

Datum
19 maart 2024

Uw brief/kenmerk
20 februari 2024

Zaaknummer
00500000076725

Zeewolde

Documentnummer
00500000343414

Contactpersoon
P.C.J. van Liempt

Doorkiesnummer
036 5229522

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen D66

E-mailadres
info@zeewolde.nl

Geachte heer Sabur,

Op 20 februari 2024 heeft u namens D66, conform artikel 25 RvO, schriftelijke vragen aan ons college gesteld over het Schone Lucht Akkoord (SLA). In voorliggende reactie worden uw vragen herhaald en beantwoord. De beantwoording is cursief weergegeven.

Ter inleiding op de beantwoording van de vragen willen wij kort het doorlopen proces schetsen.

In 2020 heeft het ministerie van I en W gemeenten opgeroepen om zich aan te sluiten bij het SLA. In reactie daarop heeft het toenmalig college in 2021 besloten om besluitvorming over deelname uit te stellen tot de eerste helft van 2022. Daarover is de raad destijds geïnformeerd.

Op 5 april 2022 is het besluit genomen om deel te nemen aan het SLA. Hierbij is een kanttekening geplaatst, namelijk: "Het onderwerp "Schone Lucht Akkoord" is ambtelijk nog niet geborgd in de organisatie". Over dit besluit is de raad geïnformeerd middels de raadsinformatiebrief die u bij uw vragen heeft gevoegd.

Op 30 november 2023 is tijdens een beeldvormende raadsvergadering over het Duurzaamheidskompas de vraag gesteld of de gemeente Zeewolde al deelnemer is aan het Schone Lucht Akkoord. Er is toen ambtelijk aangegeven dat bij gebrek aan (ambtelijke) capaciteit de deelname nog niet was bekrachtigd. Met andere woorden, de in 2022 geplaatste kanttekening is - als gevolg van personele wisselingen en beperkte capaciteit - helaas bewaarheid. Ondanks dat is er wel invulling gegeven aan een aantal maatregelen die verband houden met luchtkwaliteit. Zo wordt geparticipeerd in een onderzoek van de provincie en wordt toezicht gehouden in geval van eventuele overlast of klachten.

Als antwoord op uw vragen kunnen wij het volgende mededelen.

1. Is het college het met de fractie van D66 eens, dat de Raad onjuist is geïnformeerd, wanneer deze een schrijven ontvangt, dat het college van B&W heeft besloten deel te nemen aan het SLA, terwijl dit tot op heden niet is gebeurd?

Hoewel in 2022 is besloten om deel te nemen aan het SLA, is daaraan geen termijn verbonden. De intentie van het besluit was om deel te nemen aan het SLA zodra bekend was wat benodigde ambtelijke capaciteit zou zijn en de benodigde financiële middelen in beeld waren. Het was en is de bedoeling om op een nader te bepalen moment ons college daarover nader te adviseren, zodat de gevolgen van deelname aan het SLA duidelijk zijn. Hierover is de communicatie richting raad mogelijk iets te beperkt geweest.

2. Is het college van B&W van mening dat de op 30 november 2023 aangegeven vertraging in de uitvoering van het SLA, een tijdige melding aan de Raad is?

De raadsvergadering van 30 november jl. betrof een beeldvormend overleg over het Duurzaamheidskompas. Naar aanleiding van een vraag over een paragraaf over het Schone luchtakkoord is tijdens het beeldvormend overleg de ambtelijke reactie geweest dat in 2021 het besluit is genomen om op een later moment, in de loop van 2022, een vervolgbesluit te nemen.

Dat besluit is in april 2022 genomen, maar de nuance die bij de beantwoording van de vraag ontbrak was dat het onderzoek naar de benodigde capaciteit en middelen nog niet is uitgevoerd. Daardoor is de deelname niet definitief gemaakt. Idealiter had de deze terugkoppeling over de voortgang op een eerder moment plaatsgevonden, maar bij gebrek aan ambtelijke capaciteit is dit niet gebeurd.

3. Is het college van B&W het met D66 eens dat tot op heden de deelname nog steeds niet is uitgevoerd en dat het rijkelijk laat is nu het bijna twee jaar geleden is nadat de Raad via de raadsinformatiebrief van 5 april 2022 is geïnformeerd over het besluit van uw college van B&W?

We onderschrijven dat deelname aan het SLA tot op heden niet is geëffectueerd. Op basis van voortschrijdend inzicht is ervoor gekozen om de onderzoeksopdracht naar de omvang van een eventueel luchtkwaliteitsprobleem en de benodigde capaciteit en middelen op te nemen in Duurzaamheidskompas en te vertalen in deelname aan een provinciebreed onderzoek naar de luchtkwaliteit. Op deze wijze is de deelname aan SLA geborgd en kan in 2026 of 2027 goed onderbouwd worden bepaald wanneer de deelname aan het SLA daadwerkelijk wordt bekrachtigd.

4. Is het college van B&W het met D66 eens dat de voornoemde raadsinformatiebrief omtrent de deelname aan het SLA, wellicht de Raad én de sympathisanten in de samenleving op het verkeerde been heeft gezet?

Mogelijk is in het in april 2022 genomen besluit onvoldoende expliciet tot uitdrukking gekomen dat aanvullend onderzoek nodig was om invulling te kunnen geven aan de intentie om deel te nemen aan het SLA. We zou-

den het jammer vinden als dat heeft geleid tot eventuele misverstanden bij de raad en de inwoners van Zeewolde. Door dit onderwerp op te nemen in het Duurzaamheidskompas en door deelname aan het onderzoek naar de luchtkwaliteit in Zeewolde, zijn ons inziens de intenties van het huidige college duidelijk tot uiting gekomen én geborgd.

5. Aansluitend op bovenstaande vraag: zijn er gevallen bekend waarbij vragen over handhaving bij bijvoorbeeld houtstookoverlast zijn afgedaan door te verwijzen naar de (nog in ontwikkeling zijnde) uitvoering conform de adviezen van het SLA?

Op de website van de gemeente Zeewolde is aangegeven hoe wij in Zeewolde omgaan met houtstook en eventuele klachten daarover. Wij verwijzen op onze website niet naar het SLA, maar naar de GGD voor informatie over gezondheidsaspecten en naar het RIVM voor het stookalert. Daarnaast bieden wij de mogelijkheid om een melding te maken van overlast: <https://www.zeewolde.nl/overlast-hout-stoken>. Daarbij wordt onze werkwijze bij eventuele klachten vermeld:

- *Wij controleren ter plaatse of de stookinstallatie voldoet aan de technische eisen van het Bouwbesluit 2012.*
- *Ook kijken we of er sprake is van overlast op basis van de zogenaamde verdunningsfactor. Dit betekent dat we onderzoeken of de rooklucht voldoende is verdund om weer als ventilatielucht te kunnen dienen.*
- *Het kan zijn dat u overlast ervaart terwijl de stoker voldoet aan alle wettelijke vereisten. Voldoet de stoker aan alle wettelijke eisen dan kan de gemeente het stoken niet verbieden of andere maatregelen afdwingen.*

Sinds 1 januari 2024 is de omgevingswet van kracht en wordt niet langer getoetst aan de technische eisen van het Bouwbesluit 2012, maar aan de eisen uit het Besluit bouwwerken leefomgeving.

6. Kan het college van B&W aan de Raad uitleg geven waarom het ondertekenen van het SLA mankracht nodig heeft, zoals aan de Raad is medegedeeld op 30 november 2023?

Het ondertekenen van het SLA vergt geen ambtelijke capaciteit, het uitvoeren van acties en maatregelen waaraan de gemeente zich door ondertekening committeert daarentegen wel.

Op website van het SLA is onder meer vermeld:

Iedere SLA-gemeente neemt maatregelen om de doelen te behalen

Met ondertekening van het SLA onderschrijft de gemeente de doelstellingen én committeert het zich aan het uitvoeren van de acties en maatregelen. Iedere gemeente die deelneemt aan het SLA, voert een aantal vaste maatregelen uit. Deze maatregelen gaan over het beter meewegen van luchtkwaliteit op andere beleidsterreinen (zoals ruimtelijke ordening en mobiliteit), duurzaam aanbesteden en communicatie over schone lucht en houtstook. Als een gemeente geen noemenswaardige landbouw, industrie of binnenvaart heeft, zijn de maatregelen voor die sectoren niet van toepassing. Daarnaast mogen gemeenten aanvullende maatregelen opnemen en uitvoeren. Gemeenten kunnen op lokaal niveau veel bereiken en nemen de lokale

maatregelen op in een decentraal uitvoeringsplan (DUP). Kijk naar de decentrale uitvoeringsplannen en beleid van deelnemers voor voorbeelden van hoe gemeenten bijdragen aan het Schone Lucht Akkoord.

Bestuursakkoord met inspanningsverplichting

Het Schone Lucht Akkoord is een bestuursakkoord. Het is niet vrijblijvend, maar het is ook geen juridisch bindend akkoord. De individuele partijen hebben geen resultaatverplichting op emissiereductie of gezondheidswinst van de maatregelen. Wel is er sprake van een inspanningsverplichting om de gestelde doelen te halen. Als uit de landelijke monitoring blijkt dat extra inzet nodig is om de doelen te bereiken, wordt in overleg tussen de samenwerkende partijen bepaald wat deze inzet moet zijn.

Tijdsbesteding lastig in te schatten

De tijdsbesteding hangt af van uw huidige ambities op het gebied van luchtkwaliteit. Dit is bepalend voor de extra inzet die nodig is om de acties en maatregelen van het SLA uit te voeren. Om een beeld te krijgen kunt u het Akkoord doorlezen. Daarbij is het goed om te letten op de bronnen die een belangrijke rol spelen in uw gemeente. In de uitvoering zal kennisdeling zorgen voor een lagere druk op de uitvoeringscapaciteit. Ook kunt u in gesprek gaan met de deelnemers van het SLA over hun ervaringen.

Hoewel uit bovenstaande tekst blijkt het SLA geen juridisch bindend akkoord is, is het niet vrijblijvend. Het onderschrijven van de doelstellingen legt hoe dan ook druk op de toch al redelijk schaarse ambtelijke capaciteit. Hoeveel is niet bekend, dat is onderwerp van het onderzoek.

7. Is het college het met D66 eens dat het niet wenselijk is om nog drie jaar te wachten met het ondertekenen en uitvoeren van het SLA? Dit mede gezien het feit dat gas steeds duurder wordt en men vaker kiest om gebruik te maken van houtkachels? Dit laatste leidt tot steeds meer rookoverlast c.q. luchtverontreiniging.

Wij vinden het jammer dat de indruk is ontstaan dat wij ons hebben beperkt tot wachten op ondertekening. Binnen de beschikbare mogelijkheden is daadwerkelijk een begin gemaakt met uitvoering van maatregelen. Bijvoorbeeld het handhaven van eisen met betrekking tot overlast van houtstook vindt plaats ongeacht de vraag of Zeewolde deelneemt aan het SLA. In die zin is het op een later moment ondertekenen van het SLA niet onoverkomelijk.

8. Is het college van B&W bereid niet langer te wachten met het ondertekenen en uitvoeren van het SLA en hierop dus dit jaar nog concrete actie(s) te ondernemen?

Het onderzoek in samenwerking met de provincie, is een concrete actie die inzicht geeft in de omvang van de taak die het ondertekenen van het SLA, op een later moment, met zich brengt. Er wordt dus op dit moment actief gewerkt aan het inzichtelijk maken van eventuele aandachtspunten waaraan invulling kan worden gegeven zodra er sprake is van deelname aan het SLA.

9. Zo niet, kan het college van B& W uitleggen wanneer de ondertekening en uitvoering wél plaats kan vinden?

In het Duurzaamheidskompas, dat eind 2023 is vastgesteld door de gemeenteraad, is in paragraaf 2.7.7. het volgende vermeld:

Om de luchtkwaliteit te kunnen bepalen wordt aangesloten bij het provinciale project Luchtkwaliteit Meetnet Flevoland. Gedeputeerde Staten hebben besloten dat alle gemeenten worden benaderd voor dit project, zodat het meetnet van en voor heel Flevoland is. Lelystad en Almere nemen deel als partner in het samenwerkingsverband. Zeewolde wil een luchtkwaliteitsmeter installeren op het gemeentehuis. En wil daarnaast tien luchtkwaliteitsmeters elders in de gemeente laten installeren om het meetnet te verfijnen.

Na drie jaar worden de resultaten van het project geëvalueerd en kan worden bepaald of het zinvol is om beleid te formuleren voor het milieuthema luchtkwaliteit. Dan kan ook worden bepaald of de gemeente Zeewolde aansluit bij het Schone Lucht Akkoord (SLA).

Aangezien de doorlooptijd van het onderzoek drie jaar is, lijkt het logisch om in de loop van 2027 over te gaan tot ondertekening van het SLA.

10. Tot slot, vindt het college van B&W het nog steeds belangrijk om een bijdrage te leveren aan de gezondheidsdoelstelling die het Rijk heeft geformuleerd? Met andere woorden onderstreept het college nog steeds hetgeen is verwoord in de voornoemde raadsinformatiebrief? *Wij onderschrijven nog steeds dat het belangrijk is om een bijdrage te leveren aan de gezondheidsdoelstellingen zoals omschreven in de raadsinformatiebrief. Dit blijkt uit het feit dat actief onderzoek wordt gedaan naar het huidige luchtkwaliteit in Zeewolde en de eventuele noodzaak voor aanvullend beleid. Ondertussen wordt daarnaast adequaat ingezet op het zoveel beperken van overlast door houtstook.*

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Zeewolde,
de secretaris, de burgemeester,

K.C. Hamstra G.J. Gorter